

FM: Energoresursu cenu pieaugums joprojām turpina ietekmēt inflāciju

Publicēts: 11.09.2018.

Patēriņa cenas 2018.gada augustā palielinājās par 2,8% gada izteiksmē, tādējādi inflācijas līmenis nedaudz ir palielinājies pret š.g. jūliju, kad gada inflācija veidoja 2,6%. Taču inflācijas paātrinājums saistīts tikai un vienīgi ar bāzes efektiem, jo patēriņa cenu indekss pagājušā gada augustā bija nedaudz zemāks nekā jūlijā. Savukārt preču un pakalpojumu cenu pieauguma struktūrā pēdējos mēnešos nekas nav būtiski mainījies. Šobrīd lielāko devumu patēriņa cenu kāpumā galvenokārt noteica ar energoresursiem saistīto preču un pakalpojumu, kā piemēram, gāzes, apkures un cita kurināmā cenu kāpums, kas izskaidro arī degvielas un ar mājokli saistītu preču un pakalpojumu cenu kāpumu.

Patēriņa cenu pieaugums šogad ir mērens un pirmajos 8 mēnešos ir 2,3%, kas ir mazāk nekā vidēji pērnajā gadā, kad inflācija sasniedza 2,9%. Tajā pašā laikā jāatzīmē, ka darba samaksas kāpums, tieši otrādi, ir paātrinājies un š.g. pirmajā pusē veido 8,6%, kas ir gandrīz par 1 procentpunktu vairāk nekā pērn gada pirmajā pusē. Tādējādi cenu kāpums šobrīd minimāli ietekmē iedzīvotāju pirkatspēju. Savukārt no uzņēmējdarbības attīstības aspekta mērens un prognozējams patēriņa cenu pieaugums pat ir vēlams. Pamatinflācija, kas raksturo tieši valsts iekšējo ekonomikas aktivitāti, izslēdzot ārējo faktoru ietekmi, š.g. pirmajos 8 mēnešos veido aptuveni 2%.

Noderīga ziņa? Padalies!

Lielāko devumu patēriņa cenu izmaiņās augustā noteica degvielas cenu kāpums par 19,8%, salīdzinot ar pērnā gada augustu, tādējādi palielinot inflāciju par 1,1 procentpunktu. Jēlnaftas cenas pasaules biržās – faktors, kas visvairāk ietekmē degvielas cenu īstermiņa svārstības, – pēdējos mēnešos nepārsteidz ar ļoti spēcīgām izmaiņām un *Brent* markas jēlnaftas cena svārstās pie 75 ASV dolāru atzīmes par vienu barelu. Taču, salīdzinot ar pērnā gada augustu, kad vidējā cena bija tuvu 52 ASV dolāriem par barelu, jēlnafta sadārdzinājās par 42%. Savukārt salīdzinājumā ar š.g. jūliju naftas cena ir pavisam nedaudz samazinājusies, līdz ar to, salīdzinot ar jūliju, degvielas cena Latvijas degvielas uzpildes stacijās bija par 0,6% zemāka. Jāatzīmē, ka līdzīga situācija vērojama lielākajā daļā Eiropas valstu. Saskaņā ar ES Statistikas biroja *Eurostat* preses relīzi par patēriņa cenu novērtējumu š.g. augustā, vidējā gada inflācija eiro zonā augustā varētu būt palielinājusies līdz 2,0% un lielāko devumu patēriņa cenu izmaiņās nodrošinājis tieši energoresursu, it īpaši degvielas, cenu pieaugums.

Būtisku devumu patēriņa cenu kāpumā noteica arī ar mājokli saistīto preču un pakalpojumu cenas. Piemēram, tādu komunālo pakalpojumu kā gāzes un siltumenerģijas piegāde, kā arī cietā kurināmā cenu pieaugumu attiecīgi par 9%, 3,1% un 16,9%, salīdzinot ar iepriekšējā gada augustu, arī noteica naftas cenu izmaiņas. Taču, ņemot vērā, ka gāzes un siltumenerģijas tarifu aprēķināšanas metodoloģija atšķiras no degvielas cenu veidošanās mehānisma, šo preču cenu pieaugumi arī ir atšķirīgi. Savukārt ūdensapgādes pakalpojumu cenu pieaugumu par 6,7% gada griezumā noteica ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi SIA "Rīgas ūdens", kuri stājas spēkā tieši š.g. 1.jūnijā.

No citiem pakalpojumiem vēl jāatzīmē apdrošināšanas pakalpojumu sadārdzinājums par 15,8%, ko noteica transportlīdzekļu

īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas cenu pieaugums. Veselības aprūpes pakalpojumu cenu kāpums par 3,4% ir saistīts ar farmaceitisko produktu un ambulatoro pakalpojumu cenu pieaugumu.

Patēriņa cenu līmenis š.g. augustā, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, ir samazinājies par 0,1%. Augustā, kā jau katru gadu spēcīgu ietekmi uz cenām atstāj jaunās dārzeņu (it īpaši kartupeļu) ražas ienākšana tirgū, tāpēc svaigo dārzeņu cena samazinājās vidēji par 22,3%, salīdzinot ar jūliju. Līdzīgi paredzams cenu samazinošs faktors bija vasaras kolekciju izpārdošana apaviem, mēneša laika cenas samazinājās par 2,4%. Tā kā šī parādība ir sezonāla, gaidāms, ka turpmākajos mēnešos šim precēm cenu kustība būs pretējā virzienā. Tajā pašā laikā cenu kāpums augustā bija fiksēts piena produktiem (+1,4%) un svaigiem augļiem (+10,3%). Savukārt no pakalpojumu cenu izmaiņām jāatzīmē mājokļa īres maksas cenu pieaugums par 4,9%, veselības aprūpes pakalpojumu sadārdzinājums par 0,6% un ēdnīcu pakalpojumu cenu kāpums par 1,6%.

 [Pieteikties jaunumu saņemšanai e-pastā](#)

Vairāk par šo tēmu

[FM: Jūlijā Latvijā atgriežas inflācija](#)

10/08/2020

[FM: Straujā degvielas cenu krituma dēļ maijā fiksēta deflācija](#)

08/06/2020

[FM: Patēriņa cenas aprīlī palika nemainīgas](#)

05/06/2020

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-energoresursu-cenu-pieaugums-joprojam-turpina-ietekmet-inflaciju>